

CONSEIL BRUXELLOIS DES PERSONNES
EN SITUATION DE HANDICAP

BRUSSELSE RAAD VOOR PERSONEN
MET EEN HANDICAP

INITIATIEFADVIES

Inkrimping van het aanbod van de vervoersdienst *Taxibus* (MIVB)

Advies aangenomen door de RPH op

24 september 2025

BRUSSELSE RAAD VOOR PERSONEN MET EEN HANDICAP

Bischoffsheimlaan 26 - 1000 Brussel

Tel. : 02/205.68.68 - brupartners@brupartners.brussels

<https://www.brupartners.brussels/nl/brusselse-raad-voor-personen-met-een-handicap>

Vooraf

De *Taxibus*-dienst van de MIVB speelt een essentiële rol in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. *Taxibus* werd uitgedacht om tegemoet te komen aan de specifieke behoeften van personen met een handicap en is een dienst voor collectief vervoer op aanvraag. Na een voorafgaandelijke boeking biedt deze flexibele en aangepaste trajecten van deur tot deur op het hele gewestelijke grondgebied. Het is een **aanvullende dienst** op het openbaar vervoersaanbod, dat slechts gedeeltelijk toegankelijk blijft.

Taxibus is meer dan alleen een vervoersmiddel : het is een echte vector voor sociale inclusie. Het verschaft de gebruikers toegang tot werk, opleiding en gezondheidszorg, maar ook tot culturele, sportieve en sociale activiteiten. Door **autonomie** te bevorderen, draagt het rechtstreeks bij tot gelijke kansen en burgerparticipatie voor de betrokken personen.

In dit opzicht is de plotse inkrimping van het aanbod een reden tot grote bezorgdheid. Daarom wilde de **Brusselse Raad voor Personen met een handicap** (hierna "de Raad") hierover een initiatiefadvies opstellen, om de aandacht van de gewestelijke overheden en de MIVB op de gevolgen van een dergelijke beslissing te vestigen en constructieve aanbevelingen te formuleren.

Advies

1. Inleiding

De **Raad** drukt zijn grote bezorgdheid uit over de eenzijdige beslissing die de MIVB in juli 2025 heeft genomen om het aanbod van de Taxibusdienst met ongeveer 30% in te krimpen, door een **maximum van 60 ritten per maand en per persoon** op te leggen, met een **verplichting om 15 dagen op voorhand te boeken**.

Deze maatregel, die **zonder voorafgaandelijk overleg** met de representatieve verenigingen of gebruikers werd toegepast, is een **directe schending van het fundamentele recht op mobiliteit**, zoals erkend door het **Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap (VRPH)**, dat door België werd geratificeerd.

De maatregel vormt een ernstige bedreiging voor **de sociale inclusie, autonomie en toegang tot essentiële diensten** voor duizenden personen met een handicap in Brussel, die al dagelijks met fysieke en sociale barrières worden geconfronteerd.

De **Raad** is van mening dat deze beslissing, die door globale budgettaire overwegingen werd ingegeven, **discriminerend** is, gezien enkel PMH een inkrimping van het aanbod zullen moeten ondergaan, terwijl dat van de gebruikers van het reguliere MIVB-vervoer ongewijzigd blijft.

De **Raad** wenst te benadrukken dat deze beslissing bovenop een reeks recente beslissingen komt die een negatieve impact hebben op **de levensautonomie van personen met een handicap**, zoals de afschaffing van het persoonlijk assistentiebudget¹.

¹ A-2025-002-RPH.

2. Bevindingen

2.1 Gevolgen van de beslissing

Getuigenissen verzameld door de pers² en verschillende organisaties³ onthullen een kritieke situatie. Veel gebruikers geven aan dat het bijna onmogelijk is geworden om een rit te boeken, zelfs enkele dagen van tevoren, omwille van de **verzadiging van de dienst** en de **beperking van de dienstregelingen**, met name tijdens de piekuren. Indien het globale dienstenaanbod met ongeveer 30% zou inkrimpen, komt dit neer op een schrapping van 23.000 ritten voor de 3.000 huidige gebruikers⁴.

Dit probleem wordt **nog verergerd door digitale uitsluiting** : de boekingssite is ontoegankelijk voor heel wat PMH. Geconfronteerd met deze digitale uitsluiting zijn ze gedwongen om telefonisch te boeken, terwijl de online slots de dag ervoor open zijn, wat hen stelselmatig benadeelt omdat de slots dan regelmatig vol zijn.

Sommige **gevolgen** laten zich al concreet gevoelen : mensen kunnen zich niet meer naar hun werkplek begeven en leiden daardoor een **inkomensverlies**, anderen **kunnen hun dagcentrum niet meer bereiken** en dreigen daar hun plaats te verliezen, terwijl sommigen hun medische afspraken niet meer kunnen bijwonen en **daardoor de toegang tot zorg verliezen**, enz.

Daarnaast wil de **Raad** erop wijzen dat **de kosten van alternatieven onbetaalbaar zijn**. Omdat ze geen gebruik kunnen maken van *Taxibus*, moeten gezinnen een beroep doen op privétaxi's, waarvan het gemiddelde tarief ongeveer 35 € per rit bedraagt, tegenover 1,90 € voor een *Taxibus*-rit. Dit prijsverschil maakt regelmatige verplaatsingen voor veel gezinnen financieel onhoudbaar.

2.2 Juridische overwegingen

De **Raad** is van mening dat deze beslissing in strijd is met een aantal bepalingen van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap.

Het Verdrag van de Verenigde Naties verplicht België om :

- Op voet van gelijkheid toegang tot vervoer te garanderen (art. 9) ;
- De persoonlijke mobiliteit te vergemakkelijken volgens de gekozen wijzen (art. 20) ;
- Geen discriminerende beperkingen op basis van een handicap op te leggen (art. 5) ;
- Sociale inclusie en autonomie te bevorderen (art. 19).

Het VN-comité heeft België onlangs herinnerd aan zijn verplichting om de toegankelijkheid van het vervoer te verbeteren en ervoor te zorgen dat mobiliteitssteun aan de behoeften van elk individu wordt aangepast⁵.

De inkrimping van de Taxibusdienst druist volgens ons in tegen deze aanbevelingen, omdat deze **de deelname van PMH aan het sociale, culturele en beroepsleven belemmert**.

² RTBF.BE, *Coup de tonnerre pour les PMR à Bruxelles : la Stib annonce une limitation de l'usage des Taxibus*.

³ CAWaB vzw, *Taxibus : un mois après la réduction, les témoignages affluent* - CAWaB vzw, donderdag 28 augustus 2025.

⁴ Schatting door CAWaB op basis van 207.000 ritten in 2024.

⁵ VN, Comité voor de rechten van personen met een handicap, *Slotopmerkingen over het gecombineerde tweede en derde periodieke rapport van België*, 30 september 2024.

2.3 Gebrek aan transparantie en flexibiliteit

De **Raad** stelt vast dat de MIVB de nieuwe maatregel voorstelt als de toekenning van een "recht" op zestig maandelijkse ritten. In werkelijkheid is dit geen echt recht, maar een **theoretisch plafond dat moeilijk te bereiken is**. Er wordt immers een quotum van dagelijkse boekingen toegepast : zodra dit quotum is bereikt, zijn geen verdere boekingen meer mogelijk, ook niet voor gebruikers die hun zestig maandelijkse ritten nog niet hebben opgebruikt.

De **Raad** wijst er ook op dat de communicatie rond deze nieuwe modaliteit **te wensen overliet wat betreft overleg, duidelijkheid en transparantie**, en bij de gebruikers van de dienst **hard is binnengekomen**.

2.4 Budgettaire beperkingen en gebrek aan overgangsmaatregelen

De MIVB rechtvaardigt deze inkrimping van het aanbod met het feit dat het groeiende succes van de dienst tot een overschrijding van het budget heeft geleid. De oorspronkelijke dotatie van 4,7 miljoen € werd in 2024 immers met 1,6 miljoen € overschreden. Zonder een doortastende maatregel zou de begrotingsoverschrijding volgens de MIVB in 2025 nog groter zijn geweest.

De **Raad** betreurt het dat de begrotingsoverschrijding niet van tevoren was voorzien. Anticipatie zou het mogelijk hebben gemaakt om ofwel oplossingen te vinden om de begrotingsenveloppe te versterken, ofwel een **geleidelijke overgang** in te voeren om zo de gebruikers niet zo plotseling te benadelen.

De **Raad** benadrukt dat het begrotingsbeheer niet ten koste mag gaan van het effectieve recht op mobiliteit van personen met een handicap, een recht dat een absolute voorwaarde voor hun sociale inclusie en burgerparticipatie is.

Tot slot herhaalt de **Raad** dat **er moet blijven worden geïnvesteerd in de toegankelijkheid van het conventioneel openbaar vervoer** (metro, tram, bus), met behoud van aanvullende aangepaste vervoersdiensten voor wie een deur-tot-deur-dienst nodig heeft.

3. Aanbevelingen

De **Raad** roept op tot :

1. **Een onmiddellijk moratorium** op de beperking van het aantal ritten en op de nieuwe boekingsregels. Een tijdelijke opschorting zou kunnen voorkomen dat PMH worden "gegjzeld", terwijl er intussen een gezamenlijke oplossing kan worden gevonden ;
2. **Spoedoverleg** met het Gewest, de MIVB, representatieve gehandicaptenverenigingen, ziekenfondsen, operatoren van aangepast vervoer en gemeenten. Het doel zou zijn om een collectief en coherent antwoord te formuleren, rekening houdend met de realiteit op het terrein en de expertise van de betrokken actoren ;
3. **Een structurele herziening** van het model van aangepaste mobiliteit, waarin alle bestaande diensten worden opgenomen die alternatieve oplossingen kunnen bieden (Taxibus, toegankelijk openbaar vervoer, aangepast vervoer van de sociale economie, enz.) ;
4. **Handhaving van het deur-tot-deurprincipe**, dat absoluut noodzakelijk is voor sommige personen met een handicap ;

5. **Duidelijke, transparante en toegankelijke communicatie over de regels en modaliteiten van de dienst.** Deze communicatie moet worden verspreid in formats die door iedereen kunnen worden begrepen, inclusief in een gemakkelijk te lezen en te begrijpen versie die compatibel is met ondersteunende digitale technologieën ;
6. **Een stevige budgettaire toezegging** van het Gewest en de andere bevoegde entiteiten van het Gewest om het voortbestaan en de ontwikkeling van de Taxibusdienst vanaf 2026 te waarborgen, zonder de investeringen in de toegankelijkheid van het gewone vervoer te verminderen. Structurele financiering is absoluut noodzakelijk om aan de groeiende vraag te voldoen en het in het VN-Verdrag vastgelegde recht op mobiliteit na te leven ;
7. **Volledige transparantie inzake de werkelijke capaciteit** van de dienst⁶.

4. Conclusies

De inkrimping van de *Taxibusdienst* vormt een **ernstige inbreuk op** het recht op mobiliteit, gelijke behandeling en sociale inclusie van personen met een handicap. Deze beslissing ondermijnt de autonomie van de gebruikers en vergroot de belemmeringen voor hun volwaardige deelname aan het sociale, economische en culturele leven van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De **Raad** herinnert eraan dat België, en dus ook het Brussels Gewest, het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van personen met een handicap heeft geratificeerd, dat de overheid ertoe verplicht universele toegankelijkheid te waarborgen en gelijke kansen te bevorderen. Een inkrimping van een essentiële dienst als *Taxibus* is moeilijk te verzoenen met deze internationale verbintenissen en met de beginselen van non-discriminatie die in het Belgisch en Europees recht zijn ingeschreven.

In dit opzicht **roept de Raad alle betrokken partijen** - de MIVB, de gewestregering en de vertegenwoordigers van de gebruikers - **op om onverwijld en gezamenlijk op te treden om zo tot duurzame en structurele oplossingen te komen**. Deze moeten een toereikende financiering van de dienst verzekeren en een mobiliteitsmodel waarborgen dat echt toegankelijk, billijk en duurzaam is.

Tot slot benadrukt de **Raad** het belang van een transparante en aangepaste communicatie met de gebruikers, een essentiële voorwaarde om het vertrouwen te herstellen en een effectieve deelname te waarborgen aan de beslissingen die hen rechtstreeks aanbelangen.

*
* *

⁶ Zoals gevraagd in de burgerpetitie die op de website van het Brussels Parlement werd ingediend en beschikbaar is via de volgende link <https://democratie.brussels/initiatives/i-225>.